

Milí čtenáři,

právě máte v rukou jamí vydání ubelského občasníku. Pojďme se tedy společně podívat, co se v naší obci za pár týdnů událo.

Zvon – co o něm víme a nevíme

Listopadový svátek 17. 11. 2011 byl, myslím si, navíc pro Ublany i svátkem ubelským – došlo k znovuobnovení nové zvonice s novým zvonem, pořízeným z iniciativy našich divadelních ochotníků, s finanční podporou spolků v obci a díky osobním darům jednotlivců, v novém, důstojnějším prostředí při vstupu do obce na horní točně. Byla to bezesporu událost historická. Zájem o návrat k tradicím a zvyklostem, které vždy slibovaly, je ze strany zastupitelstva a obce a dalších několika obětavých spoluobčanů

dobrou vůlí a záslužným činem.

Když jsem viděl účastníky slavnosti, převážně mladou generaci s dětmi, nabyt jsem přesvědčení, že Ublo nemusí mít obavy o budoucnost, a to je dobře.

Slavnostního aktu se bez velkých okázalostí s pokorou ujal starosta obce Ing. Jaroslav Šimek a naše paní farářka Radmila Včelná. Velmi vkusně je zpěvem doprovodilo sladěné dívčí trio. I když jsem se musel zeptat „čí to sú cěrky“, byl jsem hrdý na to, že jsou to Ublanky. Celý průběh je možno shrnout několika slovy – neformální, výstižné, srozumitelné, zkrátka na úrovni.

I když původní zvonice nebyla národní kulturní památkou, ani se neocitla na seznamu světového kulturního dědictví UNESCO, byla pro nás Ublany určitě jednou z mála „dominant“ obce. Zanikla způsobem prozrazujícím neúctu k věcem pořízeným našimi předky. Cílem a smyslem jejího obnovení bylo také zachování takřka originálního provedení – viz foto.

Ne nadarmo se říká, že i věci mají své osudy. Kdy přesně a jak se původní zvon do obce dostal, se pravděpodobně nedozvíme. Nedochovaly se žádné písemné informace z kronik či jiných dokumentů.

Přežil však obě světové války, kdy byl určen k roztavení pro válečné účely. První světovou válku přečkal zakopán na pozemku č. 15 v místech, kde dnes vede drážní těleso, a po vyhlášení první Československé republiky byl slavnostně umístěn na zvonici.

Tu druhou světovou válku přečkal bez úhony díky zádveřským občanům, kdy do Zádveřic okupační orgány soustředily zvony z okolí.

Po válce se dočkal znovu slavnostní instalace na původní místo. Na přelomu šedesátých a sedmdesátých let, před zcizením zvonu v roce 1974, byla zvonice dvakrát opravována zásluhou občanů a členů Svazarmu. Poprvé byl zpevněn nosný střední sloup našroubováním na betonovou patku s výměnou nových postranních vzpěr a obnovena otočná korouhev ve tvaru kohouta nad kuželovitou stříškou. Podruhé byl zvon sundán, vyčištěn kyselinou a opraven otočný kloub závěsného mechanismu. Při tomto bylo zjištěno, že mezi ozdobnými ornamenty a latinským textem na povrchu zvonu se nachází letopočet 1784. Zvon byl na místě také zvážen minciřem. Jeho váha, včetně závěsného ramene a kování, činila 32 kg. Právě z letopočtu 1974 lze s největší určitostí stanovit

okolnosti vzniku naší původní zvonice. Z historických podkladů je zřejmé, že hromadnou a povinnou výstavbu zvonice hlavně v obcích, kde nebyl kostel, stanovil tzv. ohňový patent Marie Terezie (1717–1780, uherská královna od r. 1741 a česká od r. 1743). Tento patent z 21. srpna 1751 obsahoval celkem 30 článků. Kromě nařízení zvonit, pokud vartýř vidí požár, a mít zvon v každé obci přikazoval sázet stromy mezi domy nebo zakládat na návsích nádrže s vodou nebo rybníčky. O třicet šest let později – 24. ledna 1787, byl zákon Josefem II. ještě více zpřísněn. Důvodem byla prý liknavost vrchností k jeho realizaci.

Toto období vzniku potvrzuje i další skutečnost, že post zvoníka se předával z generace na generaci v rodině Kašových č. 6. V den pohřbu T. G. Masaryka (1937) zvonila tehdy 96-letá stařenka Marianna Kašová, která post přebrala po svém dědovi. Po její smrti zvonili její syn, snacha i vnuci. Zvoníváno se nejdříve třikrát denně, později jen v poledne a pak pouze při úmrtí našich občanů.

Nepokradeš, zní osmé přikázání desatera, ale toto asi nic neřikalo tomu, kdo zvon ukradl a dal přednost nabytí prospěchu jinak než poctivou prací.

Vyšetřování bylo uzavřeno s tím, že je to šestý případ zcizeného zvonu během krátké doby v okrese.

Jestliže byl skutečně původní zvon instalován v roce 1784, pak byl v Uble plných 190 let do jeho ztráty. Původní bylo nahrazeno novým.

Přejme si, aby nová zvonice s novým zvonem upoutala pozornost mnoha dalších generací v naší krásné dědinské krajině, protože se stává opět součástí Ubla a patří k obecnímu koloritu.

Ale málem bych zapomněl na ty nabízené vdolečky a slivovici pro zahřátí po skončení slavnosti – chutnalo to skvěle. Určitě patří dík těm, co je pekly. A protože stále platí, že vždy bylo, je a bude co vylepšovat, myslím si, že jednoduchý tyčkový plotek kolem zvonice by toto místo udělal ještě zajímavějším.

Miloš Čepila

INFORMACE OÚ

Bezpečnost v naší obci

Pojďme se společně ohlédnout za rokem 2011 a jeho bezpečností v naší obci. Obvodní oddělení policie Vizovice zaevidovalo v průběhu roku 2011 na katastrálním území obce Ublo jednu trestnou činnost. Tou bylo zanedbání povinné výživy. Pro srovnání lze uvést, že v roce 2010 byly v naší obci spáchány 2 trestné činy. Dále bylo v naší obci evidováno osmnáct přestupků. Jeden přestupek byl proti majetku (jedná se o drobné krádeže, kdy nevznikne škoda vyšší než 5 000,- Kč, nebo poškození majetku, kdy nevznikne škoda rovněž vyšší než 5 000,- Kč). Šestnáct přestupků bylo proti občanskému soužití a jedenkrát byla zneužita tísňová linka.

V obci Ublo nedošlo v roce 2011 k vykázaní násilné osoby při domácím násilí, a co se týče kulturních a společenských akcí pořádaných v obci, taktéž nedošlo k narušení veřejného pořádku a závažnějším problémům, a to zejména díky zlepšujícímu se zajištění pořadatelskými službami.

Dále naši obec upozorňuje Obvodní oddělení policie Vizovice na časté nájezdy občanů rómské národnosti, které se citelně zvýšily od roku 2008, kdy se Česká republika stala součástí volného Schengenského prostoru. Tyto osoby se vydávají za zaměstnance různých firem - např. chtějí změřit odpočet vody, elektřiny či plynu, představují se jako zástupci telekomunikačních společností, oznamují fiktivní výhru v loterii, případně nabízí podomní prodej. Pod těmito záminkami se dostávají do domu, využívají nepozornosti osob, především seniorů, a často je poté okradou o značnou finanční hotovost. Bohužel, i přes zvýšené bezpečnostní opatření provedené v souvislosti s touto problematikou Krajským ředitelstvím policie Zlínského kraje se takto neustále děje. V roce 2011 v obci nebyl zaznamenán takový případ. Obvodní oddělení policie Vizovice žádá občany obce Ublo, aby si více chránili a zabezpečovali svůj majetek a více si všímali pohybu podezřelých osob po obci.

OO PČR Vizovice

Jarní brigáda

Jako každý rok, i letos uspořádalo zastupitelstvo obce jarní brigádu. Ta letošní proběhla v sobotu 31. března.

I když zrovna nebylo příznivé počasí, chvíli nám svítilo slunce a pak zase přšelo, přece jen občané dorazili, aby pomohli při úklidu obce po zimě. Tradičně došlo na úklid obou sportovních hřišť i hřbitova, které se pohrabaly a zametly. Jak jste si už jistě stihli všimnout, tak na hřbitově jsou pokáceny tůje, které znečišťovaly hroby. I toto se stihlo při jarní brigádě udělat. Všem, kteří se zúčastnili, děkujeme.

JN

Rušení nedělního klidu

S nadcházejícím jarem a jeho krásnými dny chce zastupitelstvo obce upozornit občany, aby opět respektovali nedělní klid. Prosim, buďte ohleduplní ke svým sousedům a zahradní práce jako sečení trávy, řezání motorovou pilou či jiné hlučné pracovní aktivity nechte na pracovní dny a sobotu.

Košť valašské slivovice

V sobotu 31. března 2012 se uskutečnil v Uble, v sále hospůdky „U Zemské osy“, historicky první regionální košť slivovice. Zúčastnili se ho nejúspěšnější vystavovatelé z obcí Bratřejov, Jasenná, Lutonina a Ublo, kteří museli projít „náročnými“ místními předkoly. Starostové jmenovaných obcí zajistili organizační stránku, občerstvení a sestavili nezávislou odbornou komisi z vyhlášených i méně známých znalců slivovice. Je potěšitelné, že v porotě byly zastoupeny i ženy, a z toho je zřejmé, že naše valašské tekuté zlato je i jim hodně blízké.

Vyhodnotit 20 vzorků té nejlepší slivovice byl úkol jistě nesnadný, ale komise se ho zúčastnila se ctí. To jistě potvrdí každý z nás, který se po skončení soutěže rozhodl překontrolovat výsledky a osobně okošťovat vystavené kořalečky. Někdo „olíznu“ méně, druhý více vzorků (brzy bylo poznat kdo a kolik) a za skvělé hudební kulisy vytvořené Nezávislou skupinou Jaroslava Ticháčka a všeobecně dobré nálady sobotní odpoledne uběhlo rychleji, než si přítomní přáli.

Pro ty, kteří si rádi vedou různé statistiky, uvádím, že vítězem soutěže se stal její nejstarší, a tedy i nejzkušenější účastník - strýček Jan Sušň z Jasenné. Zaslouženě. Zástupci naší obce si také nevedli špatně: tři umístění mezi prvními osmi jistě hovoří o vysoké kvalitě ubelské slivovice a jen to potvrzuje skutečnost, že místní pěstují, sbírají a hlavně přepalují trnečky opravdu s láskou. Jen tak dál, ať si při dalším regionálním košťu můžeme říct: „Není lepší než téj naší!“

Pavel Kajš

Okrskový košť slivovice 2012

Pořadí obcí	Umístění vzorků z Ubla	Pořadí vzorků
1. Jasenná	1. Ing. Pavel Kajš	1. Jan Sušň Jasenná
2. Ublo	2. Ing. Jaroslav Šimek	2. Stanislav Migdal Lutonina
3. Bratřejov	3. Petr Navrátil	3. Karla Kremplová Jasenná
4. Lutonina	4. Ing. Jan Šimek	4. Ing. Pavel Kajš Ublo
	5. Jiří Martinec	5. Petr Tomšů Bratřejov

Hasiči 2012

Se začátkem nového roku přišla i nová hasičská sezóna. Naše mládež se hned v lednu začala intenzivně připravovat na uzlovací soutěže. Dospělí také nelenili a nečekali s přípravou dalšího hasičského plesu až na poslední chvíli. Ani naše velké snahy ples co nejlépe přichystat nenaplnily sál podle našich představ, a tak nás tato skutečnost vedla k zamyšlení, zda se nám vyplatí věnovat tolik svého volného času do přípravy takové akce. Uvidíme příští rok.

Vrátím se ale k uzlování. Stejně jako v loňském roce jsme se zúčastnili „Malenického suku“. Uspořádali jsme domácí kolo Velké uzlovací soutěže, odkud první tři soutěžící z každé kategorie postoupili do okresního kola. To se konalo 1. 4. 2012 v kulturním domě v Březůvkách. Myslím si, že děti byly úspěšné, i když jsme se neumístili zrovna na stupních vítězů, ale 8. místo mladších žáků a 7. místo starších žáků ze všech sborů okresu, to je určitě úspěch. Vyrcholením jarní části sezóny je každoročně soutěž dvanáctého okrsku v hasičském sportu. Letos se nám trochu zkomplikovala příprava díky přesunu tréninkového zázemí z horního hřiště na hřiště dolní. Zde jsme museli provést drobné zemní úpravy a zainvestovat do koberců umělého trávníku. Za odměnu nám tady vznikla krásná tréninková plocha s parametry pro všechny kategorie. Díky moc všem, kteří se na úpravě podíleli.

A tak jsme konečně mohli začít s nácvičkem hasičského útoku a štafety. Samozřejmě nová sezóna přinesla přesuny dětí v rámci kategorií, a tak jsme těm nejmladším museli sehnat posily. Podařilo se.

Termín soutěže 5. 5. 2012 se neúprosně blížil, proto jsme museli věnovat každou sobotu intenzivní přípravě. Kdo jste jeli kolem, určitě jste zahlédli nezvyklý mumraj na dolním hřišti.

Konečně přišel očekávaný den. Pět družstev ubelských hasičů (mladší a starší žáci, dorost, ženy a muži) mohlo vyrazit do Vizovic na svou první velkou letošní soutěž. Zaujali jsme už kvantitou (více družstev postavily jen Závěřice – 6), ale samozřejmě i kvalitou, vřdytí tři místa na stupních vítězů (mladší žáci 2. místo, starší žáci 3. místo, ženy 2. místo), to je úspěch. Naši muži se umístili na krásném 7. místě s časem v hasičském útoku 23 s. Což je slušný výsledek. Protože kategorie dorost nebyla na okrskové soutěži vysána, musela se naše „chlapská záloha“ (13–16 let) zapsat do kategorie mužů. Byl to pro ně drsný přechod z dětských hadic na dospělácké, a i když skončili na 11. místě, musím vyzvednout jejich čas v útoku: 24 s. To je velký příslib do budoucna. Kluci, jen tak dál.

Jiří Geržičák

Peklo existovalo hned třikrát

I když II. světová válka je pro některé z nás už velmi dávnou minulostí, Ploština, Prlov a Vařákovy paseky jsou od nás vzdáleny jen maličký kousek, a tak i naši vesničku mohl postihnout podobný osud.

Ploština, Prlov a Vařákovy Paseky. Tři místa v kopcích na Valašsku, která spojilo na samém konci války lidské utrpení. Během dvou týdnů je přepadli příslušníci speciální protipartyzánské jednotky SS. Důvod? Pasekáři pomáhali partyzánům. Snad ani nemohli jinak.

Ploština: 19. dubna 1945, 24 mrtvých, 10 vypálených domů.

Ten kouř viděl cestou ze školy. Stoupal z lesa na konci nad Vysokým Polem z míst, kde byla pasekářská osada Ploština. Byl čtvrtek 19. dubna roku 1945 a tehdy devítiletý Stanislav Machů spěchal domů. „Nepršelo a bylo oblačno,“ vzpomíná. „Lidé stáli a dívali se k Ploštině. Báli se.“

Právě v těch chvílích tam na kopci umírali lidé. Příběh je ze všech tří nejznámějších a na jeho konci je nejvíc křížků. Mohou za ně dva zrádci, kteří byli mezi místními partyzány. Ti přivedli speciální jednotku SS do osady a už cestou sbírali muže. Třeba bratra malého Stanislava, Františka. Nebo jeho strýce Jana.

Každého, o kom si mysleli, že je ve spojení s partyzány, odvedli na Ploštinu. Partyzánů bylo v té době v okolních lesích jen pár, dostali varování a skryli se. Pasekáři doufali, že když je Němci nenajdou, zase odtáhnou. To ještě nevěděli o zrádcích.

Následovaly kruté výslechy, Němci se opíjeli, rabovali a zapalovali. Po skupinkách pak zbité lidi vháněli do ohně a zezadu do nich stříleli. Přežít dokázal jediný muž, Jan Machů. „Když je nahnali do hořícího domu, dostal se k oknu a vyskočil z něj,“ vypráví jeho synovec Stanislav. „Tu stranu Němci nehlídali a kryl ho kouř, tak se dostal až do lesa.“

Nikomu jinému se to nepodařilo. „Z Ploštiny jsme si mohli odvézt jen ohořelé torzo bratrova těla,“ vzpomíná Stanislav Machů v knize Hlasy z hořících domů.

Podobně skončilo 23 mužů a jedna žena. Pohřeb měli 23. dubna. „Neměli jsme ani tušení, že právě v těch okamžicích se v Prlově odehrává stejně krutá tragédie,“ vypovídá Machů.

Obec Prlov: 23. dubna 1945, 21 mrtvých, 8 vypálených domů

Jmenovala se Marie Růsková, do dvaadvacátých narozenin jí zbývaly dva měsíce. Snad měla zůstat ve Zlíně, kde pracovala jako služebná. Jenomže nezůstala.

V neděli 22. dubna roku 1945 se vydala do Prlova navštívit rodiče. Cestou potkala Slováky a uvěřila jejich historce o tom, že jsou zběhové a chtějí se přidat k partyzánům. Jenomže oni vyrazili téhož dne z vizovické základny jednotek SS. Hned druhý den byl Prlov v obklíčení.

I o této obci píše v knize Hlasy z hořících domů historik Roman Čílek. A uvádí další, kteří mluvili.

Třeba šestnáctiletý partyzán Alois Oškera. Nacistické mučení ho zlomilo a on procházel mezi Prlovskými a ukazoval. Ten pomáhal, ten a ten také.

Místní lidi vojáci nahnali do hospody a před ní nechali nastartovaný nákladník. Aby nebylo tolik slyšet. „V těch Němcích byl jakýsi posedlý vztek. Zřejmě si uvědomovali, že se blíží jejich válečná porážka,“ vypovídá v knize Olga Růčková, Mariina sestra. Slyšela, jak její sestra křičí bolestí. Pomocť ji nemohla.

Zatímco Prlovští trpěli, opakovalo se to, co na Ploštině. Němci se opíjeli a opékali sele, které ukradli. Na konci dne bylo jedenadvacet

mrtvých od 17 do 56 let a osm vypálených stavení.

V knize Romana Čílka se také píše, že občané Prlova v té zkoušce obstáli.

Vařákovy paseky: 2. května 1945, 4 mrtví, 8 vypálených domů.

Jestliže na Ploštině a v Prlově nacisté řádili na samém konci války, lidé z Vařákových pasek zažívali peklo v době, kdy už se v okolí oslavoval mír. Popelem lehly v noci na 3. května. Nacisté tam však zabíjeli už o pár dnů dřív, 22. dubna.

Do největšího z deseti stavení na pasekách přišlo gestapo. Ptali se na partyzány. Tomáš Vařák, táta deseti dětí, ale nikoho neprozradil. „Nic jim neřekl, tak ho aspoň zbili a zkopali,“ vypráví jeho žena Františka v rodinné kronice, kterou po válce sepsala její vnučka Věra Švadleňáková.

Vařákově raději poslali dvě nejmladší dcery ke strýci do Prlova.

Tolik je chtěli chránit. „Druhý den kdosi přiletěl se zprávou, že pálíja Prlov a lidi hází do ohně. Představa, že sú tam aj naše cerry, byla strašná. Můj sa rozběhl a chtěl pro ně utékat. Daleko však nedoletěl. Spadl eště u nás na dvoře a téže noci umřel,“ vzpomíná Františka.

Dcery prlovské běsnění přečkaly. Druhého května pak přišli na stejný dvůr Němci. Zbraněmi ale nehrozili, odložili je ve světnici a stavěli vysílačku. „Vtom se objevili partyzáni a poslali děvčata, aby zjistily, co tam ti Němci dělajú,“ píše se ve vzpomínkách Františky. „Ještě ani nedošly k chalupě, když partyzáni začali střílat. Kulky jim hvízdaly kolem uší, ale našťestí stačily utéct do lesa. Jeden z Němců uprchl, druhého partyzána zastřelili.“

Druhý den hořelo osm chalup z deseti.

Celkem 14 lidí odvedli do Valašské Polanky. Františka s sebou měla dvě dcery a 19letého syna Karla. Matky a děti nakonec pustili na přímluvu německé hospodyně z fary. Tři muže a jednu ženu pak odvedli do Hošťálkově. „Staříček Vaňků na vlastní oči viděl, jak jich mučili, že sotva na nohách stáli, potom jich donutili vykopat si hrob a nakonec jednoho po druhém zastřelili,“ píše se v kronice.

Petra Procházková

S laskavým svolením MF Dnes a autorky přetiskujeme článek, jehož příběhy se na konci II. světové války staly na Valašsku velmi blízko Ubla.

POZVÁNKA

19. 5. 2012 – Dívčí válka
(horní hříště)

30. 6. 2012 - Dětský den + Myslivecký večer

7. 7. 2012 - NOHEJBAL

Vydání připravili:

Miloš Čepila, Eva Eliášová, Jiří Geržičák, Pavel Kajš, Jana Navrátilová, Petra Tomancová, Šárka Zelinská
Foto: Miloš Čepila, Jiří Geržičák